

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ต่างกันที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกรณีตัวอย่างและแบบธรรมสภาัจฉา เป็นการศึกษาแบบกึ่งทดลอง (Quasi - experiment research) ผู้วิจัยเสนอขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง
2. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย
3. แผนแบบในการวิจัย
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย
5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
6. ขั้นตอนดำเนินการในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของกลุ่มโรงเรียนนวิชิรปราการ อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 8 โรงเรียน จำนวน 8 ห้องเรียน นักเรียนจำนวน 130 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนคานหาม จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 28 คน และโรงเรียนเขavnั้วศ จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวน 28 คน ตำบลคานหาม อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2/2552 โดยการเลือกสุ่มตามสภาพความเป็นจริง (Intact group) เพราะทั้ง 2 โรงเรียนมีบริบทที่ใกล้เคียงกัน คือโรงเรียนที่มีนักเรียนอยู่ประจำและเด็กที่ย้ายตามครอบครัว อาชีพ รายได้และพื้นฐานของครอบครัวใกล้เคียงกัน สุ่มจับฉลากได้โรงเรียนวัดคานหามได้รับการจัดการการเรียนรู้แบบกรณีตัวอย่างและโรงเรียนเขavnั้วศได้รับการจัดการการเรียนรู้แบบธรรมสภาัจฉา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ วิชาพระพุทธศาสนา เรื่องหลักกรรมทางพระพุทธศาสนา ประกอบด้วยหลักกรรมดังต่อไปนี้

1. รัตนตรัย 3
2. ศรัทธา 4
3. พุทธจริยา 3
4. อริยสัจ 4
5. หลักกรรม 3
6. ไตรสิกขา 3
7. โอวาท 3
8. เบญจธรรม 5
9. บุญกิริยาวัตถุ 3
10. อคติ 4
11. อิทธิบาท 4
12. เบญจศีล 5
13. อบายมุข 4
14. กัตถัญญกตเวทีต่อพระพุทธศาสนา

แผนแบบการทดลอง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi - experiment research) ใช้แผนแบบการวิจัยชนิดที่เป็นรูปแบบที่มีกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ที่ได้รับการทดสอบก่อนการทดลองและหลัง การทดลองทั้ง 2 กลุ่ม (Pretest - posttest design with nonequivalent group) ซึ่งใช้แผนแบบการทดลองของคุกและแคมเบลล์ (Cook and Campbell, 1979 : 103 - 115) ดังนี้

E ₁ - group	O ₁	X ₁	O ₂
E ₂ - group	O ₁	X ₂	O ₂

E₁ - group แทน กลุ่มทดลองที่ได้รับการเรียนรู้แบบกรณีตัวอย่างที่ได้รับการวัดระดับความฉลาดทางอารมณ์

E₂ - group แทน กลุ่มทดลองที่ได้รับการเรียนรู้แบบธรรมสาส์กัจฉาที่ได้รับการวัดระดับความฉลาดทางอารมณ์

O₁ แทน การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนา ก่อนการทดลอง

O₂ แทน การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนา หลังการทดลอง

X₁ แทน การจัดการการเรียนรู้แบบกรณีตัวอย่าง

X₂ แทน การจัดการการเรียนรู้แบบธรรมสาส์กัจฉา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ผู้วิจัยได้จัดการการเรียนรู้ทั้งสองกลุ่มด้วยตนเอง คือ กลุ่มแรกโรงเรียนวัดคานหาม การจัดการเรียนรู้แบบกรณีตัวอย่าง จำนวน 14 คาบ ครั้งละ 1 คาบๆละ 2 ชั่วโมง รวมเป็น 28 ชั่วโมง และโรงเรียนเขาวนั้วศ การจัดการเรียนรู้แบบธรรมสาส์กัจฉา 14 คาบ ครั้งละ 1 คาบๆละ 2 ชั่วโมง รวมเป็น 28 ชั่วโมง (รวมทั้งวัดระดับความฉลาดทางอารมณ์ ดอบแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนา ก่อน-หลังทดลอง รวมเป็น 33 ชั่วโมง)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1.1 แผนการจัดการการเรียนรู้แบบกรณีตัวอย่าง

1.2 แผนการจัดการการเรียนรู้แบบธรรมสาส์กัจฉา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (แบบคู่ขนาน)

2.2 แบบวัดเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนา

2.3 แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ (กรมสุขภาพจิต. 2546)

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วยแผนกาจัดการการเรียนรู้แบบกรณีตัวอย่างและแบบธรรมสาส์กัจฉาจำนวน 28 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบ

คูขนาน จำนวน 2 ชุดๆละ 40 ชื่อ แบบวัดเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนา จำนวน 30 ชื่อและ
หาคุณภาพแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์จำนวน 60 ชื่อดังนี้

ขั้นตอนการสร้างแผนการเรียนรู้

การสร้างแผนการจัดการการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนสำคัญซึ่งผู้วิจัยต้องวางแผนอย่าง
รอบคอบ โดยกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม กำหนดเนื้อหาที่เหมาะสมกับเวลา กำหนดกิจกรรม
การเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้จริง กำหนดสื่อการสอนและการวัดที่สอดคล้องกับ
จุดประสงค์การเรียนรู้ ให้ได้กิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นกระบวนการ และใช้กระบวนการต่างๆ
เช่น กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการสามารถนำไปใช้
ในชีวิตประจำวันได้ ดังนี้

1. ศึกษาแผนการจัดการการเรียนรู้และปรับแผนการจัดการการเรียนรู้โดยแบ่งหัวข้อ
เนื้อหาให้ย่อยลงในการแบ่งหัวข้อเนื้อหา จะแบ่งย่อยให้พอการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง ซึ่งเวลาการ
เรียนรู้ในแต่ละครั้งจะไม่เท่ากันแล้วแต่เนื้อหา ศึกษาความคิดรวบยอดวิชาพระพุทธศาสนา ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ให้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ และสาระการ
เรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา ศึกษาเนื้อหาและรายละเอียดวิชาพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ให้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้วิชา
พระพุทธศาสนาว่าจะมีเรื่องอะไรบ้าง ศึกษาสื่อและกิจกรรมการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 ให้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้
วิชาพระพุทธศาสนา ศึกษาการวัดผลและประเมินผลวิชาพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้
ครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา

2. สร้างแผนการจัดการการเรียนรู้แบบกรณีตัวอย่างจำนวน 14 แผนและแบบธรรม
สากัจฉาจำนวน 14 แผน เสนออาจารย์ที่ปรึกษา ปรับปรุงตามคำแนะนำ

3. นำแผนการจัดการการเรียนรู้แบบกรณีตัวอย่างและแบบธรรมสากัจฉา เสนอผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำ ได้
แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีค่าความสอดคล้อง (IOC) 0.60 - 1.00 (ปรากฏรายละเอียดดังตาราง 14,15
หน้า 381)

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบคูขนาน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพระพุทธศาสนาแบบคูขนาน ผู้วิจัย
ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ
วัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ขอบข่ายของเนื้อหา หลักสูตร

สถานศึกษา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวัดความสามารถทางการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

2. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์ วิชาพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ครอบคลุมผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา โดยสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบคู่ขนานแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 2 ชุดๆละ 60 ข้อ เพื่อวัดความสำเร็จ ความสามารถของบุคคล โดยปรับจากแนวคิดของมลิวัลย์ กาญจนชาติศรี (2535 : 35 - 36) ประกอบด้วยด้านความรู้ ความจำ ด้านความเข้าใจ ด้านการวิเคราะห์และด้านนำมาใช้

3. นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบคู่ขนานทั้ง 2 ฉบับเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบคู่ขนานทั้ง 2 ฉบับ ปรับปรุงและแก้ไขให้มีความเหมาะสม

4. นำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบคู่ขนานทั้ง 2 ฉบับที่ปรับปรุงแก้ไข เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ .60 ขึ้นไป แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบคู่ขนานทั้ง 2 ฉบับที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องไม่ต่ำกว่า .60 ขึ้นไป ปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ (ปรากฏรายละเอียดดังตาราง 18,19 หน้า 394)

5. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบคู่ขนานทั้ง 2 ฉบับ ทดลอง (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนเขาวนั้วศ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ผ่านการเรียนเรื่องนี้มาแล้ว จำนวน 30 คน จำนวน 2 ครั้ง ที่ระยะห่างจากครั้งแรก 15 วัน เพื่อหาคะแนนค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และหาค่าความสหสัมพันธ์ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบคู่ขนานทั้ง 2 ฉบับ

6. คัดเลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบคู่ขนานทั้ง 2 ฉบับในข้อที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง .20 - .80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป(ตาราง 20,21 หน้า 400) และเป็นข้อที่วัดจุดประสงค์การเรียนรู้ตรงกันและมีค่าความสหสัมพันธ์ .997 ค่าคะแนนเฉลี่ยฉบับก่อนทดลอง 31.67 ฉบับหลังทดลอง 31.67 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานฉบับก่อนทดลอง 13.494 ฉบับหลังทดลอง 13.353 ค่าคะแนนที่ ฉบับก่อนทดลอง 12.853 ฉบับหลังทดลอง 12.989 มีค่าความเชื่อมั่น KR_{20} ฉบับก่อนทดลอง .742 ฉบับหลังทดลอง .742 ได้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบคู่ขนานจำนวน 2 ชุด ๆละ 40 ข้อ จากข้อสอบ 2 ชุด ๆละ 60 ข้อ ซึ่งได้จากการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตรของ Lovett เป็นวิธีการหาค่าความเชื่อมั่นของ

แบบทดสอบบิงก์เกณฑ์ จากผลการสอบครั้งเดียวให้มีความเชื่อมั่นเท่ากับเกณฑ์ (ปรากฏรายละเอียดดังตาราง 22 หน้า 405)

การสร้างแบบวัดเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนา

การสร้างแบบวัดเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนา ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนา จากหนังสือคู่มือคุณลักษณะด้านจิตพิสัยและตัวอย่างแบบสอบถามเจตคติต่างๆ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และตัวอย่างแบบวัดเจตคติที่สร้างตามแบบวิธีของลิเคิร์ต (Likert's method.) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา จากเอกสาร ตำราต่างๆ และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องและกำหนดขอบข่ายเนื้อหาที่สร้างแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนา โดยใช้เนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแนวทางในการสร้างข้อความจำนวน 45 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้านคือด้านความรู้สึกรู้สึก 15 ข้อ ด้านพฤติกรรม 15 ข้อ และด้านสติปัญญา 15 ข้อ แต่ละข้อความกำหนดช่วงการตอบสนอง 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยกำหนดคะแนนข้อความทางบวก (Positive) ให้คะแนนเป็น 5 4 3 2 1 และข้อความทางลบ (Negative) ให้คะแนนเป็น 1 2 3 4 5

2. สร้างแบบวัดเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนาตามประเด็นที่กำหนดและเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบวัดเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ปรับปรุงแก้ไข (ปรากฏรายละเอียดดังตาราง 23 หน้า 418)

4. นำแบบวัดเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนาจำนวน 45 ข้อ ที่ปรับปรุงไปทดลอง (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน ตรวจสอบวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบัก (ลิวัน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 200) และคัดเลือก 30 ข้อ ประกอบด้วย 3 ด้านคือด้านความรู้สึกรู้สึก 10 ข้อ ด้านพฤติกรรม 10 ข้อ และด้านสติปัญญา 10 ข้อ เป็นแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนาฉบับสมบูรณ์มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .760 (ปรากฏรายละเอียดดังตาราง 24 หน้า 419) เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การหาคุณภาพแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ (กรมสุขภาพจิต. 2546)

การนำแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต พ.ศ.2546 ไปใช้ ผู้วิจัยดำเนินการหาคุณภาพซ้ำอีกครั้งเพื่อความเหมาะสมของภาษาดังนี้

1. ศึกษาความเหมาะสมของแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์กับวัยของนักเรียนจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและตัวอย่างแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์

2. แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต พ.ศ.2546 จำนวน 60 ข้อ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

2.1 ดี

2.1.1 ด้านควบคุมอารมณ์ จำนวน 7 ข้อ

2.1.2 ด้านใส่ใจและเข้าใจอารมณ์ผู้อื่น จำนวน 9 ข้อ

2.1.3 ด้านยอมรับถูกผิด จำนวน 7 ข้อ

2.2 เก่ง

2.2.1 ด้านมุ่งมั่นพยายาม จำนวน 7 ข้อ

2.2.2 ด้านปรับตัวต่อปัญหา จำนวน 6 ข้อ

2.2.3 ด้านกล้าแสดงออก จำนวน 6 ข้อ

3. สุข

3.3.1 ด้านพอใจในตนเอง จำนวน 6 ข้อ

3.3.2 ด้านรู้จักปรับใจ จำนวน 6 ข้อ

3.3.3 ด้านรื่นเริงเบิกบาน จำนวน 6 ข้อ

เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ปรับปรุงและแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต พ.ศ.2546 เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อให้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อแก้ไขให้เหมาะสม ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่า .60 ขึ้นไป แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน (ตาราง 16 หน้า 382)

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองทดลอง (Try out) กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน ตรวจสอบวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบัค (ลี้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 200) ได้แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .797 (ปรากฏรายละเอียดดังตาราง 16 หน้า 384) เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนดำเนินการในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนดำเนินการในการวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังปรากฏในภาพประกอบ 8

1. ขั้นศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ให้ได้กรอบแนวคิดในการวิจัย

2. ขั้นตอนออกแบบการวิจัย กำหนดแผนแบบการทดลองตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

3. ขั้นสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

- 3.1 แผนการจัดการการเรียนรู้แบบกรณีตัวอย่างและแบบธรรมสาส์กัจฉา
- 3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(แบบคู่ขนาน)
- 3.3 แบบวัดเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนา
- 3.4 แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์

4. ขั้นปรับปรุงและการทดลองเครื่องมือ

- 4.1 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านเพื่อหาค่า IOC และปรับปรุงแก้ไข
- 4.2 ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน(แบบคู่ขนาน)และวัดเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนา วัดความฉลาดทางอารมณ์ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน

5. ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และแปลผล

- 5.1 สุ่มตัวอย่างประชากรแบบเจาะจงตามสภาพจริงและวัดความฉลาดทางอารมณ์
- 5.2 ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและวัดเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนา ก่อนทดลอง
- 5.3 จัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการการเรียนรู้แบบกรณีตัวอย่างและแบบธรรมสาส์กัจฉา
- 5.4 ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและวัดเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนา หลังทดลอง

6. ขั้นสรุปและอภิปรายผล

ภาพประกอบ 8 ขั้นตอนดำเนินการในการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการทดลองจากการศึกษาเอกสาร ตำรา หนังสือต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้นำผลการศึกษา มาเป็นแนวทางในการกำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ (ภาพประกอบ 3.1) ผู้วิจัยสร้างแผนการจัดการการเรียนรู้แบบกรณีตัวอย่าง วิชาพระพุทธศาสนา เรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา จำนวน 14 แผนและแบบธรรมสาส์นจำแนก วิชาพระพุทธศาสนา เรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา จำนวน 14 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบคู่ขนานจำนวน 2 ฉบับๆละ 60 ข้อ แบบวัดเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนา จำนวน 45 ข้อ และนำแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของกรมสุขภาพจิต พ.ศ.2546 จำนวน 60 ข้อ ให้ผู้เชี่ยวชาญ ความถูกต้องเหมาะสมให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขในส่วนบกพร่องและหาค่าความสอดคล้อง (IOC) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (K-R₂₀) คัดเลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบคู่ขนานจำนวน 2 ฉบับๆละ 40 ข้อ นำแบบวัดเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนาและแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ไปทดลอง (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของครอนบัก คัดเลือกแบบวัดเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนา จำนวน 30 ข้อ และทดลองกับกลุ่มตัวอย่างคือ การจัดการการเรียนรู้แบบกรณีตัวอย่าง วิชาพระพุทธศาสนา เรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคานหาม ตำบลคานหาม อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 28 คน และการจัดการเรียนรู้แบบธรรมสาส์นจำแนก วิชาพระพุทธศาสนา เรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเขาวนั้วศ ตำบลคานหาม อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 28 คน ที่สุ่มมาแบบเจาะจงตามสภาพจริง

ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองต่อไปนี้

1. วัดความฉลาดทางอารมณ์ฉบับปีพ.ศ.2546 จำนวน 60 ข้อ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบคู่ขนานฉบับก่อนทดลอง จำนวน 40 ข้อ และวัดเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนา จำนวน 30 ข้อ ฉบับเดียวกับหลังทดลองเพื่อเก็บข้อมูล
2. ดำเนินการทดลองการจัดการเรียนรู้แบบกรณีตัวอย่าง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 14 แผน ใช้เวลาในการทดลองวันละ 1 คาบ ๆละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 14 คาบ เวลา 28 ชั่วโมง และการจัดการการเรียนรู้แบบธรรมสาส์นจำแนก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 14 แผน ใช้เวลาในการทดลองวันละ 1 คาบ ๆละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 14 คาบ เวลา 28 ชั่วโมง
3. วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบคู่ขนานฉบับหลังการทดลองและแบบวัดเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนาฉบับเดียวกับก่อนทดลอง

4. นำคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนา ก่อนทดลอง และหลังทดลอง และคะแนนระดับความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ไปวิเคราะห์เพื่อหาสมมติฐานการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการหาคุณภาพเครื่องมือและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ดังต่อไปนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนา

1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการเรียนรู้แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนา

1.2 ค่าความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.3 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.4 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder. - Richardson.) $K-R_{20}$

1.5 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิชาพระพุทธศาสนา และ ความเชื่อมั่นของแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ โดยใช้สูตรของครอนบัท

2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาสมมติฐานการวิจัย

2.1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

2.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติทดสอบ (Two way MANOVA)

การวิจัยครั้งนี้ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลและ แปลผล ตรวจสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้